

From: Frigaard Martin <martin.frigaard@nte.no>
Sent: 1. mars 2018 12:43
To: NVE
Cc: Langøygard Jo
Subject: Innspill til tredje kontrollstasjon. Saksnr: 201710361. Elsertifikatmarkedet.

Hei.

Det vises til publisering fra NVE av 23.01.2018, oppdatert 24.01.2018, vedrørende oversendelse av oppdrag fra OED i forbindelse med tredje kontrollstasjon under elsertifikatordningen.

NTE Energi AS har følgende synspunkter på hvilke hensyn det er viktig å ta med i vurderingene under oppdraget:

1. Stoppmekanisme i Sverige koplet til det nye målet i 2030

Transparens:

NTE Energi AS tar utgangspunkt i at elsertifikatmarkedet prinsipielt kan havne i en situasjon hvor investeringene enten overskrider eller underskrider det fastsatte målet på totalt 46,4 TWh for markedet. En kan også se for seg at investeringene ender opp omtrent som forutsatt rundt målet, med en rimelig balanse i forholdet mellom tilbud og etterspørsel etter sertifikater. Vi mener **transparens** er særdeles viktig i denne sammenheng, uansett hvilken stoppmekanisme som velges. Transparens bidrar til å gi aktørene de samme og beste forutsetninger for vurderinger av status, og hvordan sertifikatmarkedet løpende utvikler seg. NTE Energi mener hensynet til transparens ikke har vært ivaretatt godt nok så langt i elsertifikatmarkedet.

Volumbasert stoppregel:

I tillegg til å sikre en ordning for best mulig transparens i forhold til omfanget av investeringer i elsertifikatmarkedet, anser NTE Energi AS ved en totalvurdering at en **volumbasert stoppregel** vil være det beste alternativet for markedsaktørene. Dette alternativet vil sikre måloppnåelse i volum uten betydelige overinvesteringer, sannsynligvis sikre en viss forventet avkastning for investorene ved positiv elsertifikatpris, men samtidig en forventning om at sertifikatprisen vil bli relativt stabil over tid uten lange perioder med (for) høye eller lave priser for noen av aktørene. NTE Energi AS vurderer alternative stoppregler, som f.eks. databaserte stoppregler eller kombinerte volum- og databaserte stoppregler, som mindre egnede stoppregler enn nevnte volumbaserte stoppregel. En volumbasert stoppregel vil, ved en totalvurdering, etter vårt syn gi den beste balansen for ivaretagelse av viktige hensyn både i forhold til investorene og i forhold til sluttkundene som påføres kostnader i dette markedet.

Prekvalifisering av prosjekter:

Forutsatt en volumbasert stoppregel med tilstrekkelig transparens for aktørene som nevnt, mener vi det kan være hensiktsmessig å vurdere en form for **prekvalifisering av prosjekter**, slik at en sikrer å komme så nær volummålet på 46,4 TWh som mulig. Så lenge et volummål er satt vil det være i aktørenes interesse at målsettingen nås, men samtidig at målet ikke fravikes så mye at markedet slutter å fungere som tiltenkt. Uten en form for prekvalifisering av prosjekter, øker sannsynligheten for enten svært lave eller svært høye sertifikatpriser som følge av avvik fra volummålet. Man kan i så fall ende opp med et marked i ubalanse/ ulikevekt, hvor enten tilbuds- eller etterspørselssiden

kommer svært uheldig ut. Vi anser at det aldri har vært hensikten, og mener viktige hensyn på begge sider derfor må ivaretas.

Oppsummering stoppmekanisme:

NTE Energi AS sitt hovedbudskap er at en rent volumbasert stoppregel vil være det beste alternativet for markedsaktørene totalt sett. En datobasert stoppregel, eller en kombinasjon av datobasert- og volumbasert stoppregel vil etter vårt syn være mindre egnede stoppregler enn en rendyrket volumbasert stoppregel. Ut over dette mener vi transparensen i elsertifikatmarkedet må forbedres, samt at det er viktig å vurdere en form for prekvalifisering av prosjekter for å ende opp så nært volummålet som mulig og sikre en rimelig balanse i elsertifikatmarkedet.

2. Tildeling av sertifikater når spotprisen for elektrisitet er null eller lavere

NTE Energi AS tar utgangspunkt i at kraftmarkedet og elsertifikatmarkedet kan betraktes som to adskilte markeder, hver med sine forutsetninger og rammebetingelser. Prinsipielt mener vi det kan være betenkelig å knytte bevisste avhengigheter mellom selvstendige markeder. Vi ser likevel paradokset ved at situasjoner med null eller negative kraftpriser skal kunne utløse tildeling av elsertifikater med positiv verdi til kraftprodusentene. Insitamentet for produksjon kan dermed være til stede, tross null eller negative kraftpriser, som vil være uheldige markedssignaler og ikke gi samfunnsøkonomisk optimale markedsløsninger.

Dersom en volumbasert stoppregel settes i Sverige, med nødvendig transparens og etter en form for prekvalifisering av prosjekter, vil en rimelig balanse mellom tilbud og etterspørsel i sertifikatmarkedet sørge for sertifikatpriser som verken blir urimelig høye eller urimelig lave over tid. Tildeling av sertifikater i perioder med null eller negative kraftpriser, vil dermed heller ikke påvirke insitamentet for kraftproduksjon i slike perioder i stor grad. Skulle imidlertid rammebetingelsene for elsertifikatmarkedet føre til sterk ubalanse i dette markedet, øker risikoen for uheldige prissignaler for kraftmarkedet og kraftprodusentene.

Oppsummering tildeling av sertifikater ved negativ kraftpris:

NTE Energi AS sitt hovedbudskap er at kraftmarkedet og elsertifikatmarkedet er, og må betraktes som, adskilte selvstendige markeder som det ikke bør bygges bevisste avhengigheter mellom. Det forutsetter imidlertid at hvert av markedene har rammebetingelser som gir nødvendig grad av markedsbalanse, slik at uheldige prissignaler og samfunnsøkonomisk uoptimale løsninger unngås i størst mulig utstrekning.

Mvh.

Martin Frigaard | Kraftanalytiker
NTE Energi AS | martin.frigaard@nte.no | telefon 74 15 04 47 | mobil 995 23 901
nte.no | [facebook](https://www.facebook.com/nte.no) | [linkedin](https://www.linkedin.com/company/nte-no) | [instagram](https://www.instagram.com/nte.no)